

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 35/2014 rd**

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av bestämmelserna om pensionsförsäkring för stipendiater

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 november 2014 regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om pensionsförsäkring för stipendiater (RP 226/2014 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Hanna Tossavainen, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Antti Klemola, Folkpensionsanstalten
- jurist Carita Wuorenjuuri, Pensions- skyddscentralen

- expert Simopekka Koivu, Finlands Närings- liv rf
- försäkringsspecialist Henri Virtanen, Lant- bruksföretagarnas pensionsanstalt LPA.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- Akava ry
- Finlands Fackförbunds Centralorganisa- tion FFC rf
- Finlands Skådespelarförbund ry
- Tieteentekijöiden liitto — Forskarförbun- det
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om pension för lantbruksföretagare ändras. Än- dringen gäller bestämmelserna om pensionsför- säkring för dem som bedriver vetenskaplig forskning eller konstnärlig verksamhet som fi- nansieras med stipendium.

En pensionsförsäkring som fastställts för en stipendiat ska på stipendiatens ansökan kunna avbrytas, utöver av de orsaker att avbryta stipen- diefinansierat arbete som nu nämns i lagen, även när det stipendiefinansierade arbetet avbryts på grund av annat förvärvsarbete.

Det ska i fortsättningen vara möjligt att av- bryta en pensionsförsäkring för en stipendiat även när det stipendiefinansierade arbetet av- bryts innan det har fortgått fyra månader utan av- brott. Då avbryts försäkringen fyra månader ef- ter det att försäkringen började.

För att avbryta en pensionsförsäkring för en stipendiat ska det utöver de nuvarande kriterier- na i fortsättningen också krävas att den som be- viljat stipendiet skriftligen har godkänt att det stipendiefinansierade arbetet avbryts.

Dessutom ska en pensionsförsäkring i vissa situationer på stipendiats ansökan kunna förnas med sådant stipendiefinansierat arbete som stipendiaten utför och som inte ensamt uppfyller villkoren för pensionsförsäkring för stipendiaten eftersom arbetsperioden är så kort eller stipendiebeloppet så litet.

På grund av ändringsförslagen ses också bestämmelserna om förfarandet i anslutning till stipendiats pensionsförsäkring över.

Syftet med propositionen är att undanröja de missförhållanden som pensionssystemet har för stipendiater och att stipendiefinansierat arbete på ett mer heltäckande sätt ska omfattas av den inkomstrelaterade sociala tryggheten.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 juni 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Den 1 januari 2009 trädde bestämmelser om inkomstrelaterade sociala trygghetsförmåner för stipendiater i kraft. Under den tid bestämmelserna om försäkring för stipendiater har funnits har det kommit fram en del brister. De rättas till i propositionen. Utskottet finner propositionen lämplig och tillstyrker lagförslaget utan ändringar. Den inkomstrelaterade sociala tryggheten för stipendiater blir mer heltäckande, när det blir tillåtet att avbryta försäkringen vid förvärvsarbete och ett litet eller kortvarigt stipendium får kombineras med fastställd pensionsförsäkring. Samtidigt blir stipendiater mer jämlika, och större hänsyn tas till kortvariga anställningar.

Också efter dessa ändringar finns det en del annat att se över i den sociala tryggheten för sti-

pendiater, framhåller utskottet. Fortfarande gäller till exempel inga försäkringar vid en stor del av stipendier under fyra månader. Dessutom är det alltjämt en tungrodd process att avbryta försäkringen. Det går att göra bara om avbrottet pågår i minst fyra månader och det är minst fyra månader kvar av stipendiet efter avbrottet. Utskottet understryker här vikten av att pensionsanstalterna informerar stipendiaterna om de kommande ändringarna.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 12 december 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Anneli Kiljunen /sd
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Ari Jalonen /saf
Johanna Jurva /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml

Lasse Männistö /saml
Hanna Mäntylä /saf
Mikael Palola /saml
Terhi Peltokorpi /cent
Hanna Tainio /sd
Anu Vehviläinen /cent
Ulla-Maj Wideroos /sv

Erkki Virtanen /vänt.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.